

Algemeen inleidend hoofdstuk

Provincie Noord-Brabant

Voor u ligt de begroting 2026 van de provincie Noord-Brabant. U leest hierin wat we willen bereiken, wat we daar komend jaar concreet voor gaan doen en wat dat mag kosten. Deze begroting bouwt voort op het [bestuursakkoord 'Samen maken we Brabant!'](#) en de daaruit volgende uitvoeringsagenda's 2024-2027. Als onderdeel van de jaarlijkse Sturing en Verantwoordingscyclus (S&V) moet de begroting in samenhang gezien worden met de [Perspectiefnota 2026](#) die op 11 april 2025 door Provinciale Staten is vastgesteld. We continueren de ingezette koers en maken werk maken van de uitvoering van onze plannen en projecten. Samen met Brabant!

Werken aan een welvarend en toekomstbestendig Brabant

Iedere dag werken we aan een mooier Brabant. Stap voor stap vooruit. We zijn koersvast en zelfbewust. Deze sleutelwoorden staan ook in de begroting 2026 centraal. We zorgen dat we nu concrete resultaten boeken én oog houden voor een welvarend en toekomstbestendig Brabant op de lange termijn. Een Brabant waar mensen gelukkig en gezond zijn, gehoord worden, mee kunnen doen, perspectief hebben en hun eigen keuzes kunnen en durven maken. Een Brabant met sterke, bruisende steden en vitale dorpen, mooie natuur, een schoon milieu en met een krachtige economie. Kortom, een Brabant waar wij allemaal trots op zijn.

Uitvoering is op stoom

De voortgangsrapportages van de uitvoeringsagenda's (september 2025) hebben laten zien dat we het afgelopen jaar goed op stoom zijn geraakt. Denk aan de stappen die zijn gezet rondom de verstedelijkingsprojecten in de 12 grootste steden van Brabant en het werk aan de provinciale infrastructuur (bijv. N285 bij Zevenbergen en de N282 bij Hulten). Maar ook de diverse innovatiecoalities die zijn versterkt en de inspanningen op grote dossiers zoals Grote Oogst, Powerport Moerdijk en het convenant Beethoven. En dit is slechts een beperkte greep uit het totale pakket van projecten en activiteiten, groot en klein, waar we afgelopen periode resultaten hebben geboekt. Ook een bestedingspercentage van 97% in 2023 en 95% in 2024 van de begrotingsmiddelen laat zien dat het ons in deze bestuursperiode lukt om veel van de plannen gedaan te krijgen.

Dit willen we, nee moeten we, ook in 2026 vasthouden. We gaan vol door met de uitvoering. Op die manier zorgen we dat de doelen uit het bestuursakkoord aan het eind van deze bestuursperiode zoveel als mogelijk gerealiseerd zijn. Gelukkig kunnen we daarbij vertrouwen op tal van sterke Brabantse partners waarmee we intensief samenwerken. Samen staan we sterk, helpen we Brabant verder.

Brabant open houden voor groei en ontwikkeling

Tot dusver lukt het om in Brabant (nieuwe) ontwikkelingen van de grond te krijgen. We zijn aan het bouwen, verduurzamen, leggen nieuwe natuur aan, verbeteren de infrastructuur, organiseren mooie evenementen, jagen innovaties in het bedrijfsleven aan, enzovoort. Soms gaat dat snel en voortvarend, soms met horten en stoten, soms gestaag en helaas lukt het soms ook even niet. Bijvoorbeeld vanwege wet- en regelgeving / juridische procedures of een tekort aan menskracht vanwege de krappe arbeidsmarkt. Maar ook stijgende kosten in de uitvoering en het beheer, onvoldoende 'knaken voor taken' of landelijke beleidskeuzes die op zich laten wachten zorgen ervoor dat niet alles tegelijk opgepakt wordt.

Koersvast en adaptief

Ook als het lastig is zetten we in Brabant door. Dat is noodzakelijk om Brabant duurzaam open te houden voor groei en ontwikkeling. Hierbij hebben we al onze partners, ook het Rijk, hard nodig. Het vereist dat we koersvast en adaptief zijn. Scherp op de bal, met oog voor onze omgeving. Op die manier blijven we gefocust op de provinciale doelen, maar spelen we tegelijkertijd flexibel in op nieuwe ontwikkelingen, een verschuivende realiteit of beleidskeuzes vanuit Den Haag. Dat gaat ons helpen bij het realiseren van onze plannen en projecten. Zodat we kunnen blijven uitvoeren en werken aan een gezond en welvarend Brabant.

Uitvoering in samenhang

Er is de afgelopen jaren veel gepraat, maar op alle beleidsvelden wordt het nu concreet. We zijn, of gaan in 2026, vol aan de slag. Daarbij pakken we de diverse opgaven in samenhang op. Dat is cruciaal want de optelsom – het totaalpakket - van de resultaten die we bereiken zorgen ervoor dat Brabant open blijft. Zo werken we in 2026 onder andere verder aan de Aanpak Landelijk Gebied (ALG), rollen we de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS 2.0) uit, gaan we aan de slag met de Droogteagenda, de opgaven rondom de Kaderrichtlijn Water (KRW), uitvoering van de actieplannen Mest en Gewasbescherming en de uitvoering van onze wettelijke VTH taken. Tekenend voor deze integrale werkwijze is de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA). We staan gereed om met onze partners in de verschillende gebieden overeenkomsten af te sluiten en in 2026 ruim 100 projecten uit te voeren. Projecten waar de hierboven genoemde opgaven in samenkomen. We zijn vooral trots dat we dat – geheel volgens Brabantse traditie – in nauwe en goede samenwerking doen met onze partners. Zo benutten we de kracht van Brabant!

Integrale dossiers

Niet alleen rondom de groene en blauwe opgaven is een integrale aanpak essentieel. We zien het ook terug bij majeure dossiers zoals Powerport Moerdijk en Brainport. Het 'Powerport gebied' in de gemeenten Moerdijk, Drimmelen en Geertruidenberg speelt nu en in de toekomst een sleutelrol in de (inter)nationale en regionale energieopgaven. Om dit proces te faciliteren is de ontwerpafel Powerport regio Moerdijk ingericht waar Rijk, provincie en regio samen werken aan een integraal gebiedsgericht ontwikkelperspectief. Een gezamenlijke inspanning zien we ook terug in de Brainport regio. Onder de noemer Beethoven is een pakket van € 2,5 mld. afgesproken (boven op de eerdere deal van € 1,6 mld. uit 2022) om te werken aan de regio. Ook hier vallen diverse opgaven samen zoals woningbouw, hoogwaardige bedrijvigheid, talentontwikkeling en mobiliteit.

Wat gebeurt er om ons heen?

Zowel nationaal als internationaal is het een turbulente periode. De geopolitieke en economische onzekerheid is groot. De conflicten in onder meer Oekraïne en rondom Israël zijn onverminderd actueel, waardoor de focus op veiligheid flink is toegenomen. Daarbij zet de VS de internationale handel onder spanning en dat zorgt voor druk op de geopolitieke en economische verhoudingen. Dit heeft ook impact op een open en internationaal verbonden economie als die van Brabant.

Nieuwe verkiezingen Tweede Kamer

Turbulent is het ook in Den Haag. Begin juni viel Kabinet Schoof en dat betekent dat er op 29 oktober 2025 nieuwe verkiezingen zijn voor de Tweede Kamer. Het betekent ook dat voor nu, op wat uitzonderingen na, veel beleidskeuzes vooruit zijn geschoven. Dit zien we terug in de Rijksbegroting 2026. Deze is beleidsarm en beperkt in omvang. Er wordt een positief economisch beeld van Nederland geschilderd en tegelijkertijd gewaarschuwd voor toenemende druk op onze welvaart en veiligheid door internationale spanningen en oplopende uitgaven voor zorg en sociale zekerheid. Verder erkent het kabinet de onmisbare rol van provincies in het aanpakken van urgente maatschappelijke vraagstukken zoals de stikstofproblematiek en de ruimtelijke opgaven rond woningbouw, infrastructuur, defensie, energie en klimaat.

We weten nog niet welke keuzes een nieuwe regering in 2026 gaat maken. Wat verandert er? Wat niet? En wat betekent het concreet voor ons beleid en de uitvoering ervan? En die keuzes hebben impact op Brabant. Denk maar aan keuzes die afgelopen jaar wel zijn gemaakt, zoals m.b.t. de Delta Rhine Corridor en de uitbreidingsplannen van Defensie. Voor nu kunnen we niet anders dan onze eigen koers te blijven varen en scherp blijven volgen wat er in Den Haag gebeurt. We zijn, vanuit onze eigen plannen, flexibel en adaptief. Zodat we in kunnen spelen op beleidskeuzes in Den Haag, maar ook door aan de voorkant kunnen meedenken als één van de belangrijkste uitvoeringspartners.

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Ook bij een andere belangrijke partner komen er verkiezingen aan. Op 25 maart 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. De uitkomsten daarvan weten we nu nog niet, maar we weten wel dat samen met alle 56 Brabantse gemeenten nauw samengewerkt wordt in tal van projecten en op veel verschillende beleidsterreinen. Ook werken we aan een sterk en integer openbaar bestuur in Brabant. Dit is noodzakelijk voor het functioneren van de democratische rechtstaat. In 2026 is het dan ook zaak om stevige verbindingen te leggen met de nieuwe gemeentebesturen zodat we met hen – op efficiënte en effectieve wijze, blijven werken aan een mooier Brabant.

Europese Unie

Met de laatste geopolitieke ontwikkelingen in de wereld richt de EU zich de komende vijf jaar vooral op de thema's concurrentievermogen, defensie en energie. De verduurzaming van de industrie blijft een belangrijk doel. Daarnaast gaan veiligheid en innovatie in brede zin een belangrijke rol spelen. Evenals de beschikbaarheid van drinkwater, het belang van klimaatadaptatie en van voedsel-zekerheid. Dit zijn allemaal belangrijke onderwerpen voor Brabant in 2026 en de jaren die volgen.

De hernieuwde focuspunten vanuit Brussel betekenen mogelijk ook dat andere beleidsvelden minder prioriteit gaan krijgen. Het antwoord daarop gaat volgen in de nieuwe EU meerjarenbegroting 2028-2025. De voorbereiding loopt al en in 2026 krijgt dat verder vorm. De hierboven genoemde beleidslijnen gaan een grote rol in spelen. Voor ons als provincie is dit een belangrijk moment om Europese middelen aan te boren via bijvoorbeeld de inhoudelijke programmafondsen. Het is cruciaal dat we in deze bestuursperiode hierop anticiperen, bijvoorbeeld als het gaat om middelen voor cofinanciering beschikbaar te hebben. In 2026 maken we hier concrete plannen voor.

Zicht op onze opgaven

In 2026 blijven we gefocust op de uitvoering van onze plannen. We doen wat nodig is voor Brabant. Natuurlijk liggen er uitdagingen voor ons. Welke richting kiest een nieuw kabinet in 2026? Hoe komen de gemeentebesturen eruit te zien? Wat gebeurt er op internationaal vlak? We weten het nog niet precies en daarom richten we ons op waar we als Brabant invloed op hebben. Op het realiseren van onze eigen projecten. Op de samenwerking met onze partners zoals de gemeenten en waterschappen. Aan ons zal het in ieder geval niet liggen. Wij staan gereed en weten dat met samenwerking, innovatie en doortastendheid veel mogelijk is. Zeker in Brabant zoals deze begroting laat zien. Hieronder lichten we - aan de hand van de zichtlijnen uit het bestuursakkoord - een aantal speerpunten voor 2026 toe. In de programmaplannen is dit verder uitgewerkt.

Zicht op een welvarend, gezond en gelukkig Brabant

In een welvarend Brabant zijn de mensen gezond, voelen zich gelukkig en draait de economie op volle toeren. Vanuit het perspectief van brede welvaart kijken we dan ook verder dan alleen economische groei. Het gaat over welzijn, een schone leefomgeving, goed onderwijs, sociale verbondenheid en toekomstperspectief. Met de Monitor Brede Welvaart houden we hier integraal zicht op. En ook het Model positieve gezondheid helpt ons om vanuit een brede blik naar deze thema's te kijken. Verder is een veilig Brabant topprioriteit. We pakken door met de aanpak van bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit. Door deze brede kijk centraal te stellen in het beleid, dragen we bij aan een duurzame en veerkrachtige samenleving voor alle Brabanders: nu en in de toekomst. Een belangrijk streven daarbij is 'drie gezonde levensjaren erbij voor iedere Brabander in 2030'. En daar werk ieder programma vanuit het eigen beleidsveld aan mee!

Innovatiekracht, talent en investeren in de oplossingen van morgen

De wereld verandert snel en innovatiekracht is de sleutel om de sterke economische positie van Brabant te bestendigen. We zetten dan ook vol in het versterken van strategische innovatieclusters zoals die op het gebied van medische technologie, halfgeleiders, batterijtechnologie, digitale veiligheid en defensie-innovaties. Tegelijkertijd sturen we actief op Europese fondsen en programma's om kansen voor Brabant te verzilveren. Zo ontstaat een toekomstgerichte aanpak waarin innovatiekracht, veiligheid en internationale verbinding centraal staan.

Verder werken we aan een gezamenlijke Human Capital Agenda die regionale inspanningen verbindt, versterkt en versnelt. Via initiatieven als het MKB Traineeship, PACT Brabant en het Kennispact HO wordt ingezet op Leven Lang Ontwikkelen, impactvol ondernemerschap en een sterke kennisinfrastructuur. Tegelijkertijd wordt met het Ruimtelijk-Economisch Handelingsperspectief gestuurd op het aantrekken van hoogwaardige bedrijvigheid en strategische ruimtelijke keuzes. Dit leidt tot een aanpak waarin talent, kennis en ruimte centraal staan voor een toekomstbestendige provincie.

Zicht op een verbonden Brabant -Regie op groeiopgave

We zijn er voor iedere Brabander. Een Brabant dat bovendien steeds verder groeit qua inwoneraantal en waar de druk op schaarse ruimte onverminderd groot blijft. De vraag naar allerlei voorzieningen rondom wonen, werken, reizen, recreëren, etc. is en blijft fors. Het vraagt provinciale regie om deze groeiopgave in goede banen te leiden. Met het - naar verwachting - in 2026 in werking treden van de Wet regie volkshuisvesting krijgen we als provincie meer opties om de regierol in te vullen. Belangrijk, want de woningbouwopgave is ook in 2026 één van onze speerpunten.

Wat betreft de werklocaties breiden we in 2026 het project Grote Oogst verder uit. We gaan van 12 naar 18 (nog nader te selecteren) bedrijventerreinen om te verduurzamen. Ook zetten we in op kennisdeling zodat elders de opgedane expertise eveneens ingezet kan worden. In 2026 blijven we ook werken aan de stedelijke gebiedsontwikkelingen. Een aantal van deze grote en complexe opgaven gaan in 2026 van visievorming naar uitvoering. Aan des slag dus, bijvoorbeeld bij Fellenoord in Eindhoven en – wat kleinschaliger – in Waalwijk.

Mobiliteit

Meer mensen, meer woningen en een verdere verstedelijking leiden tot een grotere vraag én verdichting van de mobiliteit. Dit vergt enorme investeringen in het mobiliteitssysteem. Het stopzetten van veel rijksinfraprojecten en het aframen van de projectbudgetten heeft een negatieve impact, waardoor Brabant in de nabije toekomst nog meer vast dreigt te lopen. Het stevig inzetten op de realisatie van de Meerjarige Multimodale Mobiliteitsprogramma's (MMMP's) is dan ook cruciaal in 2026. Samen met de regio's op basis van de Meerjarige Mobiliteitsagenda (MMA) tussen Rijk en regio. Hierin is ook de extra focus op onder meer het openbaar vervoer van belang. Met het toekennen van extra middelen voor OV-busvervoer bij de [Perspectiefnota 2026](#) is er een basis voor het behoud én groei van het OV-aanbod die noodzakelijk is.

Verder is in 2026 (en ook de jaren daarna) het beheer en onderhoud van de provinciale wegen en fietspaden een opgave die toeneemt in omvang en complexiteit. Stijgende kosten zorgen voor een financiële uitdaging. Tot slot is en blijft verkeersveiligheid een topprioriteit. Extra inzet blijft hard nodig om het aantal verkeersslachtoffers te minimaliseren.

Een levendig Brabant

Niet iedere Brabander komt even makkelijk met cultuur, sport of erfgoed in aanraking. Daarom willen we meer mensen bereiken en ook meer verschillende mensen. Brabanders van alle leeftijden, achtergronden en inkomensgroepen. De initiatiefnemers en organisaties in de cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd sectoren vragen wij om zich in te spannen om meer verschillende mensen aan te spreken. Zo ontwikkelen we samen een divers aanbod dat past bij de diversiteit van Brabanders. Daarbij zien we kansen om met de inzet van cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd om meer impact te maken in onze bredere opgaven. Zo kunnen verhalen uit het verleden een inspiratie zijn en meehelpen oplossingen te vinden voor de ruimtelijke vraagstukken.

Zicht op een duurzaam veranderend Brabant

Brabant wil in 2030 de CO₂-uitstoot met 55% terugbrengen ten opzichte van 1990 en in 2050 klimaatneutraal zijn. Dit vraagt een omvangrijke transitie naar een toekomstbestendig en duurzaam energiesysteem. Een energiesysteem dat in 2030 voor 50% en in 2050 voor 100% bestaat uit hernieuwbare en duurzame bronnen dat Brabant in haar energie- en warmtebehoeften voorziet.

Netcongestie aanpakken

De energietransitie wordt bemoeilijkt door netcongestie. Ook in 2026 heeft de aanpak hiervan prioriteit. Onze inzet op een snelle uitbreiding van het elektriciteitsnet en het slim koppelen van de energievraag en het -aanbod gaat door. Ook gaan we, zodra de Wet collectieve warmte in werking treedt, toewerken naar het in de praktijk brengen van de warmteplannen en de oprichting van een regionaal warmtebedrijf.

Regionale Energiestrategieën (RES)

De samenwerking met de regio's blijft belangrijk voor het in uitvoering brengen van de Regionale Energiestrategieën (RES). Zo werken we ook met hen aan het meer en beter benutten van duurzame bronnen zoals wind en zon en aardwarmte voor woonwijken en bedrijven. Dit gaat niet altijd vanzelf, het vraagstuk is complex met veel betrokkenen. De provinciale regierol is dan ook extra van belang. Ook zijn we transparant over onze rol door het provinciaal toekomstbeeld op het energiesysteem in Brabant en het maken van keuzes over het energiebeleid, de energiemix (elektriciteit, warmte en moleculen) en het ruimtegebruik vast te leggen in het Energieperspectief 2050. Dat biedt richting en een kader om als provincie in gezamenlijkheid met de vele partners in de energiesector maar ook in de sectoren wonen, mobiliteit, economie en landbouw samen te werken aan de energietransitie in Brabant.

Landbouw en voedsel

Voedselzekerheid is gezien alle geopolitieke ontwikkelingen een relevant thema. Zowel nationaal als internationaal worden hier strategieën voor ontwikkeld. Ook in Brabant heeft een dergelijke strategie prioriteit en leveren we bovendien een bijdrage aan de ontwikkeling van de (inter)nationale strategieën. Bij voedselproductie is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen i.r.t. een gezonde leefomgeving een onderwerp dat steeds meer maatschappelijke discussie oproept. In 2026 zetten we in op het uitvoeren van ons actieplan gewasbeschermingsmiddelen. Verder blijven we bijdragen aan een meer duurzame veehouderij door bijvoorbeeld het onderzoeken van sensoren in het kader van 'real time'-meten en monitoren en voer- en managementmaatregelen.

Zicht op een gezonde natuur- en waterrijke leefomgeving

De uitvoering vindt onder meer plaats via de Aanpak Landelijk Gebied (ALG) waarin de Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) leidend is. We werken daarbij, zoals eerder al gemeld, aan ruim 100 projecten in Noord-Brabant aan de groene en blauwe opgaven m.b.t. natuur, landbouw, stikstof en water. In en rondom twaalf stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden komen veel van deze opgaven samen. Daar gaan we aan de slag met gebiedsvisies en voorbereiding van de verdere uitvoering. En tegelijkertijd werken we aan een robuuste, inclusieve en verbonden natuur voor Brabant en de Brabander waarbij we vol inzetten op het beschermen en versterken van de biodiversiteit. Op die manier zorgen we ervoor dat we Brabant open houden en vergunningverlening voor maatschappelijke en economische ontwikkelingen mogelijk blijft.

Uiteraard in samenhang met een duurzaam toekomstperspectief voor de landbouw en het reduceren van de stikstof emissies via de BOS 2.0 en het intrekkingenbeleid. De komende periode volgen we met aandacht met welke plannen het Rijk komt op het gebied van zonering en reducties op bedrijfsniveau. Op grond daarvan bepalen we welke mogelijkheden dit biedt voor de BOS 2.0. Verder kijken we welke experimenten en pilots kansrijk zijn om verduurzaming en emissiereducties te realiseren.

Kaderrichtlijn Water

Ander belangrijk en samenhangend onderdeel in de ALG zijn de doelen t.a.v. de Kaderrichtlijn Water (KRW). In 2026 werken we onder meer aan watersysteemherstel gericht op het verbeteren van de zoetwaterbeschikbaarheid, inclusief het borgen van de drinkwatervoorziening. Daarnaast loopt de verdere planvorming en realisatie van waterveiligheidsprojecten en de uitvoering van de verbrede grondwaterheffing. Eind 2026 is bovendien het Ontwerp Regionaal Water- en Bodemprogramma 2028-2033 gereed voor inspraak.

Omgevingskwaliteit

Als provincie staan we aan de lat voor een veilige en gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit: een schone bodem, schoon, veilig en voldoende water en een gezonde lucht. Door tal van ontwikkelingen neemt de laatste decennia de druk op onze leefomgeving weer toe. We willen het tij nu definitief keren en toewerken naar een steeds gezondere fysieke leefomgeving die ten minste voldoet aan de wettelijke normen. Een stevige verbinding met andere beleidsvelden is daarbij vereist, want alleen samen realiseren we dit doel. Onze plannen staan in de uitvoeringsagenda Milieu. Denk bijvoorbeeld aan de invulling van het Schone Lucht Akkoord en de inzet om de blootstelling aan schadelijke stoffen te verminderen (Zeer zorgwekkende stoffen).

Fundament voor het realiseren

Een gezonde financiële huishouding is cruciaal om te kunnen blijven investeren in de toekomst van Brabant. Het is dan ook goed te zien dat we er – momenteel – goed voorstaan. Bij de Perspectiefnota 2026 is het gelukt een aanzienlijk aantal structurele taken te voorzien van structurele financiering voor 2028 e.v. Daarbij is het eveneens gelukt een substantieel budget vrij te houden voor de nieuwe bestuursperiode. Toch moeten we zorgvuldig en verstandig met ons geld omgaan gezien de onzekerheden. De korting op het provinciefonds hangt nog altijd boven de markt. Welke keuzes maakt een nieuwe regering in 2026? Hoe ontwikkelt de economie zich? En blijven de kosten voor uitvoering en beheer/onderhoud verder stijgen?

Het betekent ook dat we scherp moeten zijn op nieuwe financiële kansen. Met name in Europa is de route naar de nieuwe meerjarenbegroting essentieel om op in te spelen. In 2026 maken we daarom ook plannen rondom het binnenhalen van Europese subsidies. Denk aan lobbyactiviteiten, maar vooral ook het voorsorteren op cofinanciering.

Uitvoeringskracht

Naast voldoende budget is hebben we vooral ook kundige en gedreven mensen nodig om uitvoering te geven aan de plannen. Bij de Perspectiefnota 2026 is via het besluit rondom structureel financieren een flink deel van onze tijdelijke capaciteit structureel gemaakt. Dit helpt bij het vasthouden en aantrekken van goede mensen en het beperken van inhuur. Ook in 2026 blijven we investeren in onze medewerkers en uitvoeringskracht. Met aandacht voor vakmanschap, talentontwikkeling en vitaliteit. Maar we zorgen er ook voor dat onze ondersteuning goed en veilig geregeld is als het gaat om bijvoorbeeld de ICT, data/AI, weerbaarheid en facilitaire zaken. We zien graag dat iedereen hun kennis en talent kan benutten, daar plezier in heeft en op die manier een steentje bijdraagt aan een mooier Brabant.

Financiële positie

De financiële positie van onze provincie is stabiel en gezond. Onze meerjarenbegroting is structureel in evenwicht en onze structurele inkomsten zijn – ook meerjarig – groter dan de structurele lasten. De reservepositie is daarbij goed te noemen. We beschikken over een immunisatieportefeuille die we inzetten om revolverend te investeren in het realiseren van onze ambities. We hebben voor ca. € 1,5 mld. aan beleidsreserves die in ieder geval voldoende zijn om onze beleidsambities voor de komende jaren te realiseren en onze financiële restrisico's zijn voor ruim 90% afgedekt binnen de algemene risicoreserve. De effecten van de septembercirculaire hebben we toegelicht in het Statenvoorstel bij deze begroting. Na verwerking hiervan in een begrotingswijziging resulteert dit in een aanzienlijke vrije begrotingsruimte, zowel structureel als incidenteel. Die hebben we in de naaste toekomst, waarschijnlijk, ook nodig omdat er ontwikkelingen, risico's en onzekerheden op ons afkomen die een extra claim op onze financiële middelen kunnen leggen. Zo bestaat de kans dat een nieuw verdeelmodel vanaf 2028 grotere negatieve herverdeeleffecten heeft dan tot dusver, op basis van het tussenmodel, was ingeschat.

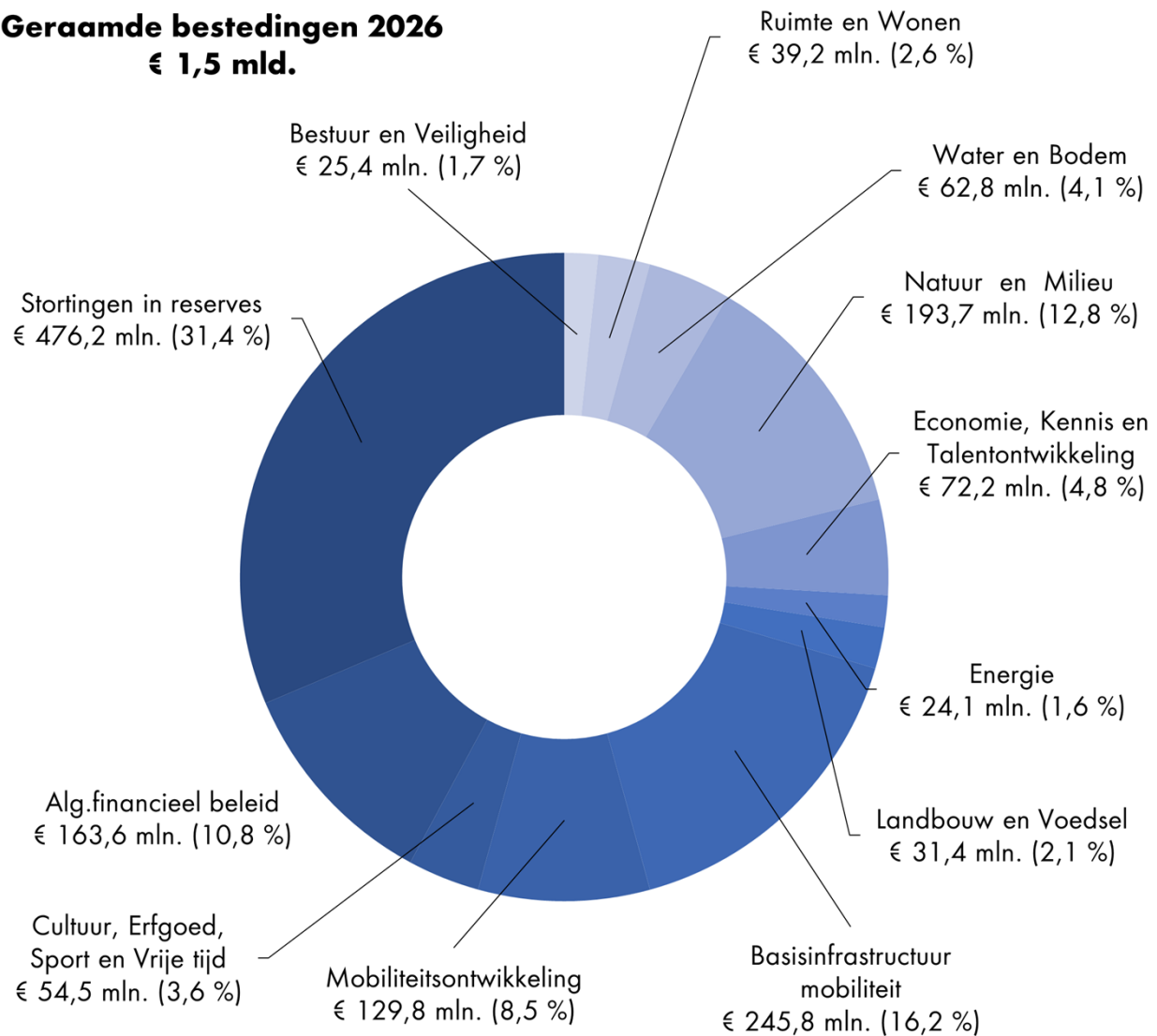
Daarnaast zien we dat er meer en meer omvangrijke initiatieven genomen worden met dito risico's die financieel afgedekt moeten worden (Fellenoord, claims landbouw, financiële zekerstelling milieuschades etc.). Bovendien zien we dat de uitvoering soms langer duurt dan we voor ogen hadden en graag zouden willen. Dit resulteert, onder meer door inflatie, in hogere kosten en de gereserveerde middelen in de beleidsreserves mogelijk ontoereikend zijn.

Ook op het terrein van de opcentenopbrengst MRB is er een onzekerheid. Tot nu toe is dit een stabiele bron van inkomsten gebleken, maar op termijn komt de gewichtsmaatstaf door het stijgende aandeel van zware EV's ter discussie en wordt mogelijk vervangen door een oppervlaktemaatstaf. Of de opcenten MRB door een geheel andere provinciale belasting.

Kortom, onze financiële positie is stabiel en gezond, maar we moeten wel waakzaam blijven gezien de onzekerheden die er spelen. We beschikken over voldoende middelen om onze beleidsambities op korte en middellange termijn te financieren. En uiteraard blijven we daarbij alert op de ontwikkelingen en risico's die op ons afkomen, zodat tijdig maatregelen treffen als dat nodig is.

Figuur 1: geraamde bestedingen 2026

Geraamde bestedingen 2026
€ 1,5 mld.

Figuur 2: geraamde herkomst van middelen 2026

Geraamde herkomst van middelen 2026 € 1,5 mld.

